

Jaarverslag 2017

Special Olympics Nederland

10 April 2018, Utrecht

**Special
Olympics**
Nederland

Voorwoord

Special Olympics Nederland zet zich, zoals bekend, al jaren in om sportevenementen en -competities te organiseren voor mensen met een verstandelijke beperking.

Sportevenementen met een nalatenschap, een Legacy, zodat na het evenement in de regio structureel sportaanbod voor mensen met een verstandelijke beperking te vinden is. Zodat de sporters zich kunnen blijven ontwikkelen in hun sport en kunnen werken aan hun gezondheid, waarbij Special Olympics de stip op de horizon is.

In 2017 lag de focus bij de Special Olympics World Winter Games in Oostenrijk. Maar ook de acht Special Olympics evenementen in Nederland, de twee Unified evenementen (mensen met en zonder verstandelijke beperking samen sporten) en vijf uitzendingen naar buitenlandse evenementen droegen succesvol bij aan de doelstelling van Special Olympics.

Op maandagavond 13 maart 2017 vertrokken 25 sporters met een verstandelijke beperking naar Oostenrijk om deel te nemen aan de Special Olympics World Winter Games. Op dit wereldpodium konden de sporters boven zichzelf uitstijgen wat betreft sportprestaties en zelfstandigheid en is hun leven voorgoed veranderd.

Twee weken later keerde Special Olympics Team NL weer terug in Nederland. Natuurlijk springen het aantal medailles en de sportieve prestaties in het oog. De 25 sporters wonnen in vier takken van sport 42 medailles! 15x goud, 18x zilver, 9x brons en nog een aantal vaantjes voor de vierde t/m achtste plaats. Het was voor het eerst in de geschiedenis van de World Games dat alle sporters van Team NL thuiskwamen met een medaille!

Maar voor veel sporters kwam niet alleen een sportieve droom uit, het was voor hen een life-changing-event.

Wij hadden de beperking van onze dochter al wel geaccepteerd maar we treden nu wel meer naar buiten om te vertellen tegen andere dat deze groep mensen heel speciaal zijn en dat je er heel veel voor terug krijgt!

Ouder deelnemer #TeamNL2017

Zij leerden zelf hun veters strikken, hielpen elkaar bij het tas inpakken en leerden voor elkaar op te komen en te presteren als één team. De impact die dat heeft is ontroerend en treffend beschreven door een moeder;

Deelname is een verrijking voor het leven van de sporter en zijn zelfvertrouwen.

Ruud Verbunt
Voorzitter Bestuur

Matthijs van Doorn
Voorzitter Atletencommissie

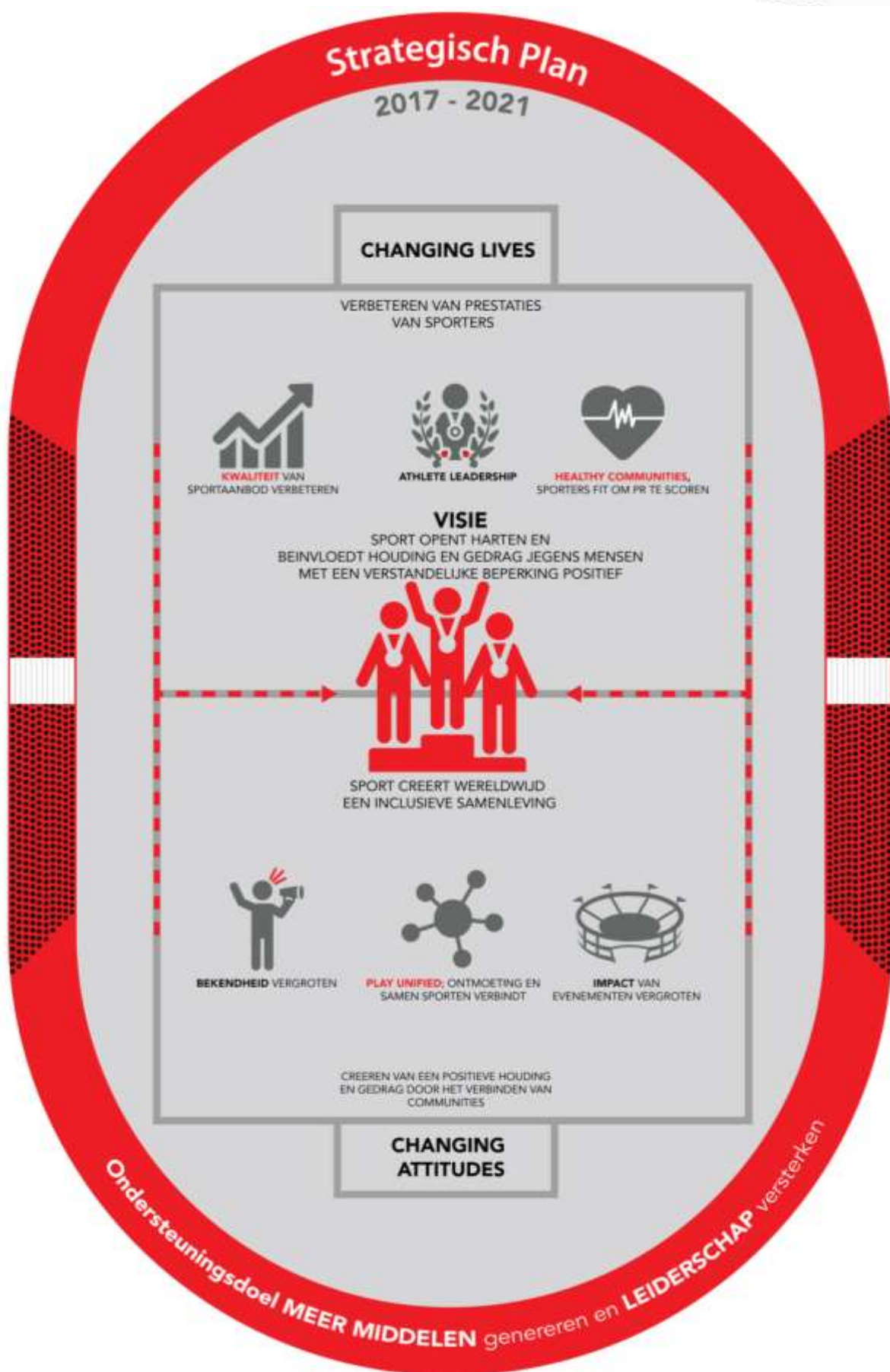

Samengevat

In 2017 is ons meerjarenstrategie vastgesteld voor de periode 2017-2021. Besloten is dat wij de komende jaren ons richten op twee leidende principes:

1. **Changing lives** – Het verbeteren van de sportprestaties van mensen met een verstandelijke beperking door:
  - a. Verbeteren van de kwaliteit van het sportaanbod.
  - b. Versterken van eigen leiderschap bij mensen met een verstandelijke beperking.
  - c. Verbeteren van de fitheid van mensen met een verstandelijke beperking.
2. **Changing attitudes** – Creëren van een positieve houding en gedrag ten opzichte van mensen met een verstandelijke beperking met als ideaal een inclusieve en gelijkwaardige samenleving door:
  - a. Vergroten van de bekendheid van Special Olympics en haar doelgroep.
  - b. Stimuleren van de ontmoeting en onderling begrip door samen te sporten (Play Unified).
  - c. Vergroten van de impact van alle Special Olympics Evenementen en Spelen.

Een voorwaarde hiervan is het genereren van meer geld en het ontwikkelen en tonen van eigen leiderschap. Schematisch als volgt weer te geven:

World Winter Games

Een hoogtepunt in 2017 waren de World Winter Games in Oostenrijk. Van 18 t/m 24 maart namen in totaal 3.000 sporters met een verstandelijke beperking uit 110 landen het tegen elkaar op tijdens de Special Olympics World Winter Games 2017 in Oostenrijk. 's Werelds grootste (winter)sportevenement voor mensen met een verstandelijke beperking.

Team NL was in Oostenrijk met 25 sporters en 7 coaches in 4 takken van sport (langlaufen, shorttracken, skiën en snowboarden) actief. Zij keerden terug op 25 maart met maar liefst 15x goud, 18x zilver, 9x brons en nog vele vaantjes voor de vierde t/m achtste plaats. Het was voor het eerst in de geschiedenis van de Special Olympics World Games dat alle sporters van Team NL thuiskwamen met een medaille! De sporters kwamen niet alleen thuis met de behaalde wereldprestaties, hun zelfvertrouwen en zelfredzaamheid zijn ook sterk verbeterd en zij hebben betere sociale vaardigheden gekregen.

Evenementen in Nederland

In Nederland waren er ook nog genoeg evenementen in 2017. Er werden drie Regionale Spelen georganiseerd in de Achterhoek, Groningen en Almere. In Groningen was het grootste deelnemersaantal met meer dan 700 sporters en in Almere waren alle sporten indoor. De Regionale Spelen in de Achterhoek waren een geslaagde test-case voor de Nationale Spelen van 2018.

Verder waren er twee Regionale en drie Nationale Evenementen, waarvan twee sporten voor het eerst een Nationaal Evenement hadden; inline-skaten en langlaufen. Twee Unified evenementen en vijf uitzendingen van teams naar evenementen binnen Europa.

Healthy Communities

Sinds april 2017 wordt er gewerkt aan een nieuwe programmaliijn binnen Special Olympics Nederland: Healthy Communities. Het overkoepelende gezondheidsprogramma richt zich op een gezonde leefstijl van onze sporters. Sport en gezondheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en daar willen wij onze sporters, begeleiders en partners bewust van maken!

Naast het bestaande programma Healthy Athletes, zullen er de komende drie jaar nog meer projecten worden gestart zoals Personal Best en de Pledges. Daarnaast wordt er gewerkt aan nieuwe initiatieven, verbindingen en samenwerkingen.

Play Unified

Sport is al 50 jaar onze 'core business' en is het middel voor Special Olympics om verandering te bewerkstelligen. In 2017 is een nieuwe stap gezet in de visie van Special Olympics; wereldwijd een inclusieve samenleving.

Play Unified verbindt mensen met en zonder verstandelijke beperking door samen te sporten. Door met elkaar in contact te komen, ontstaat begrip en wederzijds respect en waardering. Alleen door met elkaar in contact te komen ontstaat verandering van houding en gedrag.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Samengevat	3
World Winter Games	5
Evenementen in Nederland	5
Healthy Communities	5
Play Unified	5
Inhoudsopgave	6
1. Special Olympics	7
1.1 Missie en visie	7
1.2 Special Olympics doelgroep	7
1.3 Special Olympics filosofie	8
2. Changing lives	9
2.1 Sportbonden stimuleren	9
2.2 Changing lives met sportevenementen	9
2.3 Deskundige vrijwilligers	10
2.4 Healthy Communities	12
3. World Winter Games	14
3.1 Changing lives	15
3.2 Changing attitudes	17
4. Changing attitudes	18
4.1 Empowered partners	18
4.2 Play Unified	22
5. Bouwen aan de toekomst	23
6. Financieel	24
7. Organisatie	25
8. Colofon	28
Bijlagen	30
1 Changing lives in Oostenrijk	30
2 Changing attitudes in Oostenrijk	32

1. Special Olympics

Special Olympics Nederland is dé sportorganisatie voor mensen met een verstandelijke beperking. Naast de vele gezondheidsvoordelen geeft Special Olympics de sporters een kans om te stralen op een podium. Een podium die hen meer zelfrespect en zelfvertrouwen geeft. Zij worden mondiger, zelfstandiger en leren opkomen voor hun eigen belangen. Daarmee verbetert de kwaliteit van hun leven en neemt hun geluksgraad toe.

1.1 Missie en visie

MISSIE

Gedurende het hele jaar sport voor mensen met een verstandelijke beperking stimuleren, zodat zij continue de kans krijgen om zich te ontwikkelen, plezier te beleven, moed te tonen en dit te delen met hun naasten.

Deze missie is al 50 jaar de missie van Special Olympics en het blijft de basis. Sport is de kern en het middel voor Special Olympics om verandering te bewerkstelligen. In de afgelopen jaren is er veel bereikt. De VN conventie met rechten voor mensen met een beperking (in 2016 in Nederland geratificeerd) en het WHO World Report on Disability hebben geholpen om mensen met een beperking te zien als gelijkwaardige mensen die zo zelfredzaam mogelijk dienen te functioneren in onze maatschappij. Tegelijkertijd is er nog veel te doen om taboes te doorbreken en stigma te laten verdwijnen en inclusieve samenleving te realiseren.

VISIE

Sport opent harten en beïnvloedt houding en gedrag jegens mensen met een verstandelijke beperking positief. Sport creëert wereldwijd een inclusieve samenleving.

Special Olympics levert niet alleen een belangrijke bijdrage aan het fysieke, mentale en sociale welbevinden van de sporter, maar levert daarnaast ook een belangrijke en onmisbare bijdrage aan een positieve beeldvorming van mensen met een verstandelijke beperking als volwaardige burgers van onze samenleving.

Changing lives. Changing attitudes!

1.2 Special Olympics doelgroep

Special Olympics sportactiviteiten, zijn bedoeld voor mensen met:

- een verstandelijke beperking, ongeacht de mate van beperking en of er sprake is van een meervoudige beperking; of met

- een cognitieve achterstand volgens vastgestelde standaardmethoden zoals IQ testen of andere methoden die algemeen geaccepteerd zijn door deskundigen; of met
- een nauw verbonden ontwikkelingsbeperking; functionele beperkingen in zowel leren in het algemeen als aanpassingsvaardigheden (zoals in recreatie, werk, onafhankelijk leven, zelfstandigheid).

1.3 Special Olympics filosofie

Special Olympics activiteiten zijn competities met specifieke regels; deze behelzen veel meer dan alleen maar bewegen, maar daadwerkelijk presteren op ieder zijn of haar eigen niveau. Special Olympics onderscheidt zich tegelijkertijd van andere sportorganisaties door een breedtesportformule met internationale allure en een consistente visie op wedstrijden:

- **Gelijkwaardige kansen:** elke sporter krijgt een gelijke kans om tijdens een wedstrijd uit te blinken. Het fundamentele verschil tussen Special Olympics wedstrijden en wedstrijden van andere sportorganisaties is dat alle mensen met een verstandelijke beperking, ongeacht hun prestatieniveau, kunnen deelnemen aan wedstrijden en een kans maken om te winnen. Zij sporten tegen anderen met een gelijk prestatieniveau. De indeling van sporters geschiedt door gebruik te maken van het principe van 'divisioning'. Vervolgens is elke wedstrijd een finale met medaillekansen voor iedereen.
- **Meedoen is belangrijker dan winnen:** natuurlijk is winnen bij Special Olympics activiteiten belangrijk, maar meedoen is minstens zo belangrijk. Special Olympics wedstrijden worden dan ook beoefend in de ware Olympische gedachte. De eed die door de sporters wordt afgelegd luidt dan ook:

"Let me win. But if I cannot win, let me be brave in the attempt"
*"Ik ga voor de overwinning. Maar door mijn inzet ben ik al winnaar"*¹

- **Voor iedereen:** de wedstrijden staan open voor iedere sporter met een verstandelijke beperking.
- **Meer dan sport.** Special Olympics biedt programma's aan die verder gaan dan de sport en zorgen voor sociale contacten, verbetering van gezondheid, meer zelfvertrouwen, zelfredzaamheid, positieve beeldvorming en verlaging van zorgkosten: Healthy Athletes, Torch Run, Play Unified en Athlete Leadership. Sport niet alleen als doel op zich, maar ook als middel tot verbetering van de kwaliteit van leven van mensen met een verstandelijke beperking.

---

¹ Vrij vertaald naar het Nederlands door de Atletencommissie Special Olympics Nederland.

2. Changing lives

Verbeteren van prestaties van sporters.

Special Olympics is de organisatie die voorop loopt in deskundigheid omtrent sport voor mensen met een verstandelijke beperking. Elke sporter met een verstandelijke beperking verdient de kans om zich door middel van sport te ontwikkelen. Special Olympics ondersteunde en adviseerde in 2017 in het ontwikkelen van sportbeleidsprogramma's en wedstrijd- en eventmanagement voor mensen met een verstandelijke beperking op alle niveaus.

2.1 Sportbonden stimuleren

Special Olympics onderhoudt contacten met de bonden die G-sport ontwikkelen en organiseren. Het doel van de overleggen is de mogelijkheden voor mensen met een verstandelijke beperking te vergroten en bonden ondersteunen bij het ontwikkelen van sport voor mensen met een verstandelijke beperking. Acties varieerden van adviseren bij het opzetten van de competities in regio's, organiseren van evenementen ter sportstimulering maar ook het verstrekken van handreikingen van aangepaste spelregels voor de doelgroep.

De focus in 2017 lag op het ontwikkelen van de sporten badminton, basketbal, bocce en golf. Met het streven om in 2018 volleybal voor het eerst als sport op het programma tijdens de Nationale Spelen te hebben staan.

In 2017 zijn internationale gesprekken gevoerd om hockey als Special Olympics sport erkend te krijgen zodat Nederlandse G-hockeyers ook de mogelijkheid krijgen om op internationaal podium te presteren. Dit heeft ervoor gezorgd dat het eerste internationale hockey evenement wordt georganiseerd tijdens de Nationale Spelen in 2018.

2.2 Changing lives met sportevenementen

De Special Olympics evenementen zijn de 'core business' waar het bij Special Olympics Nederland om draait. De evenementen zijn de aanjagers en uithangborden van de G-sport en zetten de sporters met een verstandelijke beperking op een podium en in de schijnwerpers.

In 2017 lag vooral de focus op de Special Olympics World Winter Games in Oostenrijk. Maar ook de acht Special Olympics evenementen in Nederland, de twee Unified evenementen (mensen met en zonder verstandelijke beperking samen sporten) en vijf uitzendingen naar buitenlandse evenementen droegen succesvol bij aan de doelstelling van Special Olympics.

Hieronder staan de verschillende evenementen uit 2017 in tabel weergegeven. **Klik op het evenement** om de leuke verslagen van het evenement te lezen.

Special Olympics evenementen 2017	Aantal sporters Totaal	Locatie
World Winter Games	25 (namens Team NL)	Oostenrijk
Regionaal Zwem Evenement	118	Lansingerland
Nationaal Inline-skaten Evenement	35	Almere
Regionale Spelen	700	Groningen
Regionale Spelen	314	Achterhoek
Nationaal Zeil Evenement	26 (waaronder 13 Unified Partners)	Sneek
Regionaal Veldvoetbal en Zwem Evenement	120	Heerenveen
Regionale Spelen	500	Almere
Nationaal Lanlauf Evenement	16	Gouda
Unified activiteiten		
Unified Run, Marathon Rotterdam	6	Rotterdam
Special Unified KIDS-dag	313	Breda
Uitzendingen		
Uitzending: Zwemmers actief in Engeland	6	Hull
Uitzending: Zwemmers actief in Italië	6	Terni
Uitzending: Voetballers actief in Luxemburg	20	Ettelbruck
Uitzending: Unified Golf in Oostenrijk	2	Bludenz/Braz
Uitzending: Skiën in Oostenrijk	4	Rohrmoos

2.3 Deskundige vrijwilligers

De organisatie Special Olympics Nederland heeft een sterke groei doorgemaakt in kwantiteit en kwaliteit van haar organisatoren en vrijwilligers. Zij ondersteunen en zijn deel van de visie en missie van Special Olympics .

COMMISSIE SPECIAL OLYMPICS

De Commissie, bestaande uit vrijwilligers, geeft de directie van Special Olympics Nederland gevraagd en ongevraagd advies over producten en diensten van Special Olympics Nederland, die het realiseren van haar beleidsdoelstellingen bevorderen. In de Commissie is het sporttechnisch kader door een Technisch Gedelegeerde, het onderwijsveld door een manager uit het speciaal onderwijs, familie door een ouder en specialisme Communicatie en Marketing door hoofd communicatie van een wereldwijd bedrijf. De Commissie wordt geleid door een onafhankelijk voorzitter, Ruud van Wijck, afkomstig uit de wetenschap. De adviezen zijn doorgaans van strategische aard, terwijl operationele adviezen niet zijn uitgesloten. De Commissie is tevens bereid om in voorkomende gevallen te dienen als 'sparring partner'. De Commissie Special Olympics is in 2017 twee keer bijeen geweest.

BIDCOMMISSIE SPELEN 2020

In 2015 is de bidprocedure voor de Nationale Spelen 2018 uitgezet en is de Bidcommissie samengesteld en door de directie benoemd. Ina Lagro, Koos Feiken (en Maria Hijman als reservelid) hebben namens de Commissie Special Olympics zitting in de Bidcommissie voor de Nationale Spelen 2018. Zij adviseerden in 2016 bij de keuze voor de organisator van de Nationale Spelen 2018 met name op het vlak van communicatie en marketing en sportevenementen. Odin Wenting had tevens zitting in deze Bidcommissie en beoordeelde de sportaccommodaties van bidkandidaten op toegankelijkheid. De Bidcommissie werd geleid door Gerrit van Rijssen, met expertise op het gebied van logistiek en veiligheid bij grootschalige evenementen. Na een spannende strijd tussen de Achterhoek en Den Haag is de keuze voor 2018 op de Achterhoek gevallen (zie hier voor het uitgebreide verslag) en heeft de Bidcommissie geadviseerd om 2020 aan Den Haag toe te kennen, het bestuur heeft [hier](#) positief gehoor aan gegeven; zie [hier](#).

ATLETENCOMMISSIE

Matthijs van Doorn is voorzitter van de atletencommissie en heeft als vertegenwoordiger van de atletencommissie ook zitting in het bestuur van Special Olympics. De Atletencommissie adviseert Special Olympics over het beleid, sporttechnische zaken en communicatie.

In het voorjaar van 2017 is Karin van der Meer lid geworden van de Atletencommissie en tevens benoemd tot secretaris. Karin was in 2015 onderdeel van #TeamNL2015. In het najaar van 2017 werd Peter le Clercq benoemd tot ambassadeur Gezondheid en is daarmee tegelijkertijd lid van de Atletencommissie geworden. Peter was als shorttracker onderdeel van #TeamNL2017. De leden bezoeken regelmatig verschillende evenementen en zijn daar het gezicht en de stem van de sporters van Special Olympics Nederland.

Lize Weerdenburg, lid van de Atletencommissie, werd in 2015 officieel benoemd tot Global Messenger, hetgeen betekent dat zij (inter)nationaal het gezicht en spreker is van Special Olympics. Onder andere tijdens de openingsceremonie van de World Winter Games 2017 in Oostenrijk.

De Atletencommissie is in 2017 twee keer bijeen geweest.

TECHNISCH GEDELEGEERDEN

In 2017 zijn de 26 Technisch Gedelegeerden (TD-er) (internationaal) getraind en ingezet ter ondersteuning bij verschillende evenementen. Zij ondersteunden de organisatoren op sporttechnisch vlak, keurden de sportaccommodaties en adviseerden over sportreglementen.

Een TD-er is expert in de tak van sport die ze begeleiden en houdt namens Special Olympics Nederland toezicht op de voorbereiding en uitvoering van alle aspecten rondom de desbetreffende tak van sport. De belangrijkste taak die de TD-er heeft is het naleven van het reglement.

GAMES MANAGEMENT SYSTEM ADVISEURS

Voor alle sporten geldt een digitale registratiesysteem genaamd Games Management System, kortweg GMS. In 2017 zijn wij gestart met GMS adviseurs die uitslagen in het systeem verwerken om vervolgens serie-indelingen te maken voor de wedstrijden bij de verschillende evenementen. In totaal zijn er 12 GMS adviseurs actief die getraind zijn door Paul Hertogh, GMS Expert.

2.4 Healthy Communities

Sinds april 2017 wordt er gewerkt aan een nieuwe programmalijn binnen Special Olympics Nederland: Healthy Communities. Het overkoepelende gezondheidsprogramma richt zich op een gezonde leefstijl van onze sporters. Sport en gezondheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en daar willen wij onze sporters, begeleiders en partners bewust van maken!

Naast het bestaande programma Healthy Athletes, zullen er de komende drie jaar nog meer projecten worden gestart zoals Personal Best. Via Personal Best dagen we iedere atleet uit om zich optimaal voor te bereiden en tijdens de Nationale Spelen een persoonlijk record neer te zetten. Alle deelnemers aan de Nationale Spelen worden in de loop van 2018 benaderd met deze praktische benadering.

De Pledges is nog een voorbeeld project. Er bewegen enorm veel partijen in het speelveld rond mensen met een verstandelijke beperking. Sommigen zijn al heel actief op het gebied van gezondheid, andere nog minder. De komende drie jaar willen wij verspreid over Nederland pledges (beloftes) "Alles is gezondheid" opstellen. Door het ondertekenen van deze pledge kunnen partijen uit de sectoren onderwijs-overheid-zorg en sport aangeven op welke manier zij aan de slag gaan met gezondheid.

De eerste twee pledges zijn inmiddels in Almere en Groningen ondertekend. Meer dan 50 partijen maken hun betrokkenheid hierdoor al zichtbaar.

3. World Winter Games

Op maandag 13 maart stapte Special Olympics Team NL in de bus richting de World Winter Games in Oostenrijk. Na maandenlange voorbereidingen en trainingen waren de 25 sporters met een verstandelijke beperking klaar voor 's werelds grootste wintersportevenement in 2017.

Van 18 t/m 24 maart streden 3.000 sporters met een verstandelijke beperking uit 110 landen tegen elkaar. Samen met 1.100 coaches, 3.000 officials, 3.000 vrijwilligers en minstens 11.000 toeschouwers zijn de World Winter Games 's werelds grootste wintersportevenement in 2017!

Bij het vertrek van Team NL was niemand minder dan minister Edith Schippers aanwezig. Dankzij een eenmalige subsidie, die binnen de kaders van het bestaande beleid voor gehandicaptensport van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport past, werd de uitzending van Team NL gegarandeerd.

"Jullie staat een groot avontuur te wachten en dat geldt niet alleen voor de sporters maar ook voor de ouders. Wees trots op jezelf en op elkaar. Dan ben je het sterkste team!" aldus minister Schippers.

3.1 Changing lives

Tijdens de World Winter Games konden de sporters van Team NL hun talenten en vaardigheden op wereldniveau tonen en laten zien dat zij net zoveel respect en waardering verdienen als andere sporters op topniveau.

De 25 sporters en 7 coaches van Team NL waren actief in vier takken van sport: langlaufen, shorttrack, snowboarden en skiën. Deelname was voor de sporters de kans van hun leven en tegelijkertijd de moeilijkste competitie die ze ooit hebben ervaren.

In aanloop naar de World Winter Games is er een jaar-lang traject uitgestippeld² om Team NL klaar te stomen voor deelname in Oostenrijk. De coaches en staf kregen diverse trainingen om het Team NL gevoel te creëren, leerden zij om te gaan met stress, kregen zij sporttechnische informatie, maar werd er ook een mentale training georganiseerd en leerden zij onderkoelingsverschijnselen te signaleren.

Niet alleen Team NL helpt elkaar maar de hele wereld helpt elkaar.

Hoofdcoach snowboarden Christel

De sporters kregen diverse mediatrainingen, werden gestimuleerd om gezond te eten en goed te trainen voor de World Winter Games zodat zij een PR konden scoren. Ook waren er presentaties van oud-Team NL sporters die hun ervaringen van deelname aan World Games deelden.

Ik weet niet of ik nog zomaar de straat op kan, ik word denk

ik meteen om een handtekening gevraagd.

Shorttracker Sebastiaan

---

² Kijk voor een gedetailleerd overzicht van de activiteiten van Team NL in de bijlagen.

In Oostenrijk waren er ook een aantal Nederlandse sporters actief, die geen onderdeel uitmaakten van Team NL.

Lize Weerdenburg

Lize was als Global Messenger actief in Oostenrijk. Samen met haar assistent-mentor Renée vlogen zij van bijeenkomst naar bijeenkomst. Benieuwd naar hun dagboek? [Klik hier.](#)

Jarno Brunink

Jarno mocht als assistent-scheidsrechter op het ijs van de shorttrack hal in Oostenrijk staan. Als oud-deelnemer aan de World Games weet hij als geen ander wat erbij komt kijken om een wedstrijd in goede banen te leiden. En dat bleef niet onopgemerkt; in Oostenrijk kreeg hij een geweldig compliment van de hoofd scheidsrechter: "*Het gaat hartstikke goed, je bent 100% professioneel bezig*". Benieuwd naar zijn ervaringen in Oostenrijk? [Klik hier.](#)

Colin Huigen

Als lid van de Atletencommissie had Colin de belangrijke taak om de sponsordelegatie in Oostenrijk rond te begeleiden. Met zijn vlotte babbel wist hij vaak een glimlach op de gezichten van de sponsors te toveren. Benieuwd naar Colin's verhaal vanuit het perspectief van een familielid? [Klik hier.](#)

Vroeger hoopte mijn ouders dat ik kon lezen en schrijven. Nu sta ik als assistent-scheidsrechter in Oostenrijk op het ijs om alles in de gaten te houden! Het is geweldig om deze rol te hebben en complimenten te krijgen van coaches en andere juryleden. sporter en lid Atletencommissie Jarno Brunink (deelnemer World Winter Games 2013)

3.2 Changing attitudes

In de nacht van 25 op 26 maart keerde Team NL weer terug in Nederland. Natuurlijk springen het aantal medailles en de sportieve prestaties in het oog. De 25 sporters wonnen maar liefst 42 medailles! 15x goud, 18x zilver, 9x brons en nog een aantal vaantjes voor de vierde t/m achtste plaats. Het was voor het eerst in de geschiedenis van de World Games dat alle sporters thuiskwamen met een medaille!

Uit onderzoek blijkt dat deelname aan Special Olympics evenementen daadwerkelijk het leven van de sporters blijvend positief verandert met grote voordelen voor hen en de maatschappij. Naast de gezondheidsvoordelen van fysieke inspanning is het nog belangrijker dat deelname een groot positief effect heeft op het geloof en kunnen om het beste in jezelf naar boven te halen. De sporters krijgen meer zelfvertrouwen en functioneren daardoor beter in de maatschappij. Dit was dagelijks bij de medaille ceremonies te zien. Vol trots staan sporters op het podium en nemen hun medaille in ontvangst. Zoals een van de sporters zei: "Ik heb het idee dat ik in het koningshuis ben." En een andere sporter: "Ik ben trots dat ik zo goed kan schaatsen."

Onderdeel van de voorbereidingen was het Family program. Met als doel familieleden met elkaar in contact te brengen, hen voor te lichten over wat kan en moet kunnen en familieleden tot ambassadeur te maken die hun trotse verhalen met de wereld delen.

Als je ziet wat het doet met de deelnemers dan realiseer je hoe belangrijk het is dat onze jongeren deel uitmaken van de maatschappij, ieder op zijn eigen manier. Hoe ze met elkaar omgaan, met zoveel respect en blij zijn om elkaar prestaties.

Ouder deelnemer #TeamNL2017

Voor familieleden werden diverse bijeenkomsten georganiseerd om hun bewust te maken van de veranderingen die hun kinderen zouden ondergaan door deelname. Ouders realiseren zich vaak niet wat voor 'life-changing' evenement dit is voor hun kind. Het delen van ervaringen door ouders van oud-Team NL sporters is één van de manieren geweest om hun mee te nemen in de veranderingen die stonden te gebeuren.

Zij leerden zelf hun veters strikken, hielpen elkaar bij het tas inpakken en leerden voor elkaar op te komen en te presteren als één team. De impact die dat heeft is ontroerend en treffend beschreven door een moeder;

Deelname is een verrijking voor het leven van de sporter en zijn zelfvertrouwen.

---

4. Changing attitudes

Creëren van een positieve houding en gedrag door het verbinden van communities.

De sponsors, familie, coaches en vrijwilligers van Special Olympics worden beschouwd als de ambassadeurs van Special Olympics naast de officiële ambassadeurs: Nelli Cooman, Peter Faber, Carl Verheijen en Toine van Peperstraten.

In 2017 zijn zij actief benaderd en gevraagd om de visie uit te dragen en hebben zij van Special Olympics de middelen en handvatten aangereikt gekregen om Special Olympics uit te dragen. Het zogenaamd empoweren van onze partners.

De hoofdsponsors Aegon en Rabobank, de maatschappelijke partners Fonds Gehandicaptensport en VriendenLoterij en evenement partners Coca Cola European Partners en Stamhuis leveren naast de financiële bijdrage een onbetaalbare bijdrage aan het uitdragen van de visie van Special Olympics Nederland. Zij beïnvloeden houding en gedrag jegens mensen met een verstandelijke beperking positief waardoor wij gezamenlijk een inclusieve samenleving creëren.

4.1 Empowered partners

De relaties met de partners werden in 2017 wederom versterkt, mede door de partnerplannen die waren ontwikkeld op basis van de communicatiestrategie voor de World Winter Games. In deze partnerplannen werd gekeken waar wij het partnerschap konden versterken door verhalen te vertellen van onze sporters en hun unieke prestaties. De partners hebben een veel grotere bereik dan Special Olympics zelf en een achterban die vaak nog nooit eerder van Special Olympics had gehoord. Door samen met de partners op te trekken werd een groot en vooral een nieuw publiek bereikt.

Rabobank Foundation @rabofoundation · 22 apr.
Vandaag huldigen we onder andere deze 3 toppers van #SpecialOlympics #TeamNL. In totaal wonnen de 25 sporters: 42 medailles. #feestjewaard

Fonds Gehandicaptensport

25 March · 🌐

TeamNL heeft de Special Olympics World Winter Games in Oostenrijk succesvol afgesloten. Gefeliciteerd met jullie top- en teamprestaties! Lees de ervaringen van de sporters van Special Olympics NL hier: <http://www.specialolympics.nl/world-winter-games-2017-ooste...>

👍 Like   💬 Comment   ➦ Share

👍👍👍 Linda de Meulmeester, Lieke Hamers and 51 others

Top comments ▾

14 shares

VriendenLoterij

10 April · 🌐

Deelnemers bedankt! Dankzij jouw deelname nam Jarno als scheidsrechter deel aan de World Winter Games. Jarno is de snelste schaatser met een verstandelijke beperking bij Special Olympics Nederland!

Voor de licht verstandelijk beperkte Jarno is geen uitdaging te groot.

Fonds Gehandicaptensport steunt Special Olympics Nederland

[HTTP://MI8.LY/M9VK4D](http://MI8.LY/M9VK4D)

👍 Like   💬 Comment   ➦ Share

👍👍👍 466

Top comments ▾

13 shares

Coca-Cola Nieuws NL @CocaCola_Nieuws · 24 mrt.

Gefeliciteerd @SO_NL met de prachtige resultaten in Oostenrijk! #trotspartner #TEAMNL2017

💬   🔄 7   ❤️ 17   ✉️

MinVWS @MinVWS · 27 mrt.

Van harte gefeliciteerd met de behaalde prestaties @SO_NL! #TeamNL2017

Jij
💬 2   🔄 12   ❤️ 18   ✉️

RESULTATEN IN DE MEDIA

- Artikelen in landelijke kranten
- Meerdere items in Hart van Nederland
- Vele artikelen en items in lokale- en regionale bladen en omroepen
- Succesadvertentie in Telegraaf
- In Direct Mailing Fonds Gehandicaptensport stond 'Het verhaal van sporter' centraal

RESULTATEN IN DE SOCIAL MEDIA

Social media werd effectief ingezet door de gemaakte afspraken met onze partners die hun klanten en medewerkers actief informeerden over Special Olympics door berichten te plaatsten of te delen.

Groot effect hadden ook de berichten indirect gericht aan partijen als gemeenten, sportbonden, politici en ambassadeurs. In het bericht werden zij geattendeerd op activiteiten.

11.05 - 27 apr. 2017 vanuit Eemnes, Nederland

Berichten op Twitter, Facebook en de website werden door de vele volgers gelezen, gedeeld en geliked, met een groot bereik. De beste Facebookpost had een bereik van 25.108, de beste tweet 9.758 en onze webpagina's werden 41.549 bezocht.

 Special Olympics Nederland added 83 new photos to the album 19-03-2017 Succesvolle dag op de skipiste! — at Special Olympics World Games 2017
Published by Bart Weerdenburg [?] · 20 March ·

De eerste wedstrijden voor de skieërs (reuze slalom) zijn zeer succesvol verlopen! De medailles stromen binnen.

Foto's: Bart Weerdenburg

De grote betrokkenheid springt vooral in het oog. De IPM (Interactions Per Mille) is een veelgebruikte meetwaarde in social media om te zien wat de betrokkenheid van je fans is. De score meet hoeveel interactions (reacties, likes en shares) je hebt per post en per volger. De meeste bedrijven zitten rond de 4. Special Olympics tijdens de World Games op 22,28! Zeer betrokken volgers dus.

Special Olympics NL	Special Olympics World Games 2017	Special Olympics
291 comments	1.251 comments	1.315 comments
4.409 reactions	69.283 reactions	71.195 reactions
754 shares	8.516 shares	12.987 shares
73 posts	593 posts	123 posts
3.354 fans	29.317 fans	773.848 fans
IPM 22,28	IPM 4,55	IPM 0,90

4.2 Play Unified

In 2017 is een nieuwe stap gezet in de visie van Special Olympics; wereldwijd een inclusieve samenleving.

Onbekend maakt onbemind. Positieve houding en gedrag creëren moet een bewust resultaat zijn en kan alleen daar waar we elkaar ontmoeten. Sport is bij uitstek de plek waar wij elkaar leren kennen en wederzijds respect voor elkaar krijgen.

Play Unified verbindt mensen met en zonder verstandelijke beperking door samen te sporten. Door met elkaar in contact te komen, ontstaat begrip en wederzijds respect en waardering. Alleen door met elkaar in contact te komen, ontstaat verandering van houding en gedrag.

Sport is de enige plek waar allerlei mensen samen komen en contact hebben; jong, oud, rijk, arm, blank, zwart maar ook beperkt en niet beperkt. In 2017 zijn de eerste stappen gezet om sportbonden en verenigingen niet alleen naast elkaar, maar ook incidenteel met elkaar te sporten. Elkaar ontmoeten, aanraken en samen scoren zorgt ervoor dat harten geopend worden en is een eerste belangrijke stap naar een inclusieve samenleving.

Sport has the power to change the world!

---

5. Bouwen aan de toekomst

De prachtige Special Olympics internationale podia van het afgelopen jaar zijn een grote inspiratie voor de toekomst. Een toekomst waarin wij verder bouwen aan een ondersteuningspakket voor fans, organisatoren en partners met als doel Special Olympics nog meer uit te dragen en kwalitatief goede sportpodia van allure voor mensen met een verstandelijke beperking te organiseren.

VOORUITBLIK 2018

Het komende jaar staat in het teken van de Special Olympics Nationale Spelen 2018 in de Achterhoek, de voorbereiding voor de World Games 2019 in Abu Dhabi en het 50-jarig bestaan van Special Olympics.

In 2018 willen wij via Play Unified sportevenementen realiseren als ontmoetingsplek tussen mensen met en zonder verstandelijke beperking. Zodat wij samen de wereld mooier, gastvrij en inclusiever maken. Voor iedereen. Als wij dat doen dan leveren wij een tastbare bijdrage aan integratie.

Changing lives.

In 2017 stond Special Olympics Nederland volop in de aandacht van de media. Deze media-aandacht en daarmee de grotere naamsbekendheid hebben ertoe geleid dat het aantal sporters is toegenomen en de aanvragen van geïnteresseerde organisatoren voor evenementen is gestegen. De vlucht die de verhalen via social media hebben genomen, voor een betere herkenbaarheid van het 'merk' Special Olympics is geweldig.

In 2018 wordt dit verder uitgewerkt in een marketingstrategie, met de uitdaging om niet alleen continue inhoudelijk te kunnen communiceren maar ook om (nieuwe) partners te betrekken en stimuleren bij de evenementen.

Daarnaast ligt in 2018 de focus op de publiekscampagne #PlayUnified die tegen het einde van het jaar wordt gelanceerd. Dit om enerzijds inclusie voor mensen met een verstandelijke beperking te stimuleren en anderzijds meer bekendheid te generen voor Special Olympics. De campagne zal voornamelijk gebruik maken van free-publicity wat aansprekende ambassadeurs en topsporters in te zetten.

Changing attitudes!

---

6. Financieel

De jaarrekening inclusief toelichting en controleverklaring zijn apart op te vragen bij Special Olympics Nederland.

7. Organisatie

Special Olympics Nederland heeft sinds 1 januari 2016 eigen personeel in dienst. Peildatum personeel is 31 december 2017.

Afdeling	Aantal personen	Aantal fte
Directie	1	0,22
Manager	1	0,74
Sports Director	1	1,00
Marketingcommunicatiespecialist	1	0,84
Office manager	1	0,74
Totaal	5	3,54

Fleur vd Laar is in 2017 voor de opzet van het programma Healthy Communities voor 24 uur per week als ZZP'er ingehuurd via Fiore.

Talje Dijkhuis adviseerde Special Olympics in 2017 aanvullend voor 12 uur per maand als ZZP'er op het gebied van marketing.

Special Olympics Nederland bestaat uit een werkorganisatie, welke onder toezicht staat van een bestuur. Het bestuur vergadert minstens vijf keer per jaar en bezoekt alle evenementen van Special Olympics Nederland. Special Olympics wordt verder ondersteund door vele 'professionele' vrijwilligers.

Bestuur

Ruud P.G.L.M. Verbunt
voorzitter

Jaap W. Verkroost
penningmeester

Matthijs van Doorn

Maaïke Smit

Govert W. Weinberg

Directie

Erik de Winter

Medewerkers

Ragna Schapendonk

Manager & EELC lid

Marty Broekman

Office Manager

Natascha Bruers

Sports Director, AHOD & CTAC

vicevoorzitter

Fleur van de Laar

Coördinator Healthy

Communities (vanaf 1 april)

Rachel Volle bijgenaamd

Roman-Richardson

Marketingcommunicatie

specialist

Commissie Special Olympics

Ruud van Wijck

voorzitter

Koos Feiken

Anita de Werd

Ina Lagro

Maria Hijman

Ragna Schapendonk

secretaris

Atletencommissie

Matthijs van Doorn
voorzitter

Karin van der Meer
secretaris

Lize Weerdenburg

Global Messenger

Jarno Brunink

CTAC lid

Peter le Clercq

Colin Huigen

Rolph Pieroelie

Baries Westphal

Marty Broekman *sluit aan*

namens het bureau

Bidcommissie Nationale

Spelen 2018

Gerrit van Rijssen

voorzitter

Koos Feiken

Ina Lagro

Odin Wenting

Maria Hijman

(reserve lid)

Ragna Schapendonk

secretaris

De Bidcommissie Nationale

Spelen 2018 bracht in

2016 advies uit aan de directie

welke kandidaten de Special

Olympics Nationale Spelen in

2018 en 2020 mogen

organiseren.

Healthy Athletes

Hans van de Berg

Marjolein Coppens

Lotte Enkelaar

Lachnan Kopuit

Wendy Kopuit-vd Wege

Dilana Schaafsma

Mieke Verheyen

Ruud van Wijck

Fleur van de Laar *sluit aan*

namens het bureau

Torch Run Nederland

Jan Branderhorst

voorzitter

Jack Adriaensen

Chantal van Drunen

Marcel van Galen

Arthur Huijzer-Trommels

Jeffrey Kater

Pieter Vermeulen

Natascha Bruers *sluit aan*

namens het bureau

Technisch Gedelegeerden

Jan Blaauw *Atletiek*

John Schoemaker *Atletiek*

Miranda Muller *Badminton*

Jos Wolfs *Basketbal*

Pleun Dekker *Bocce*

Harke Wersterdijk *Bowling*

Myrte Eikenaar *Golf*

Evaline Heuvelmans

Gymnastiek

Dion Sillen *Handbal*

Eske Lombarts *Handbal*

Elsbeth Ruys *Hockey*

Kees Monderen *Judo*

Technisch Gedelegeerden

Hans Versprille, *Korfball*
Aad Pietersen *Langlauf*
Natasja Helgers-Enter
Paardrijden
Henk Krijgsheld *Shorttrack*
Theo de Wit *Skiën*
Cynthia Zetz *Inline-skaten*
Erik Bonthuis *Tafeltennis*
Ellen van Loevezijn *Tennis*
Arnold Leenders *Voetbal*
Wim Heethuis *Voetbal*
Koos Feiken *Wielrennen*
Mark van der Heijden *Zeilen*
Glenn van den Akker *Zwemmen*
Eric van Bakel *Zwemmen*
Wendy Scholten *Open Water
Zwemmen*

De Technisch gedelegeerden
acteerden op nationaal en
internationaal niveau in 2017

GMS specialisten

Paul Hertogh *Expert*
Ria Steenpaal *Atletiek*
Yvonne Verboeket *Atletiek*
Tini van Dorst *Bowling*
Wim Disselhorst *Gymnastiek*
Karin Goudbeek *Gymnastiek*
Jurje Krijgsheld
Shorttrack/Inline-skaten
Cees van der Lans *Inline-skaten*
Elena Verweij *Sneeuwsporen*
Franklin van Rooij *Wielrennen*
Maria Poiesz *Zeilen*
Toon Mul *Zeilen*
Tom Vermeylen *Zwemmen*

Staf World Games 2017

Michel Martijnse
Head of Delegation (HOD)
Teun van Egmond *Ploegarts*
Marcel van Galen *Assistent Staf*
Bart Weerdenburg *Fotograaf*
Talje Dijkhuis *Verslaggever*

8. Colofon

Stichting Special Olympics Nederland
Orteliuslaan 1041
3528 BE Utrecht
085 484 4094

info@specialolympics.nl

www.specialolympics.nl

Kvk nr. 30179857

Coördinatie

Rachel Volle bijgenaamd Roman-Richardson

Fotografie

Bart Weerdenburg, René Verleg en Stan Bouman

Digitaal exemplaar, een printexemplaar is eventueel op te vragen.

Iedereen moet kunnen sporten op zijn of haar eigen niveau en plezier staat voorop! Via sport willen wij de persoonlijke ontwikkeling van mensen met een verstandelijke beperking stimuleren, het zelfvertrouwen en de eigenwaarde van mensen vergroten en bijdragen aan positieve beeldvorming.

Dit gaat niet zonder de hulp van onze hoofdsponsors en maatschappelijke partners!

Hoofdsponsors Special Olympics Nederland

Rabobank

Maatschappelijke partners

fonds **gehandicaptensport**

**Special
Olympics**
Nederland

085 484 4094

info@specialolympics.nl

www.specialolympics.nl

Bijlagen

Doel uitzending van Team NL 2017:

Levens van sporters met een verstandelijke beperking positief veranderen door het realiseren van een succesvolle uitzending van Team NL naar een toernooi van allure. Waar de sporters op internationaal niveau hun sportprestaties kunnen meten, kennis maken met sporters met een verstandelijke beperking van over de hele wereld en een 'life-changing-event' beleven.

---

1 Changing lives in Oostenrijk

MEEDOEN

Special Olympics geeft iedereen een gelijkwaardige kans om mee te doen aan de World Games door loting. Niet de beste atleet gaat mee, maar iedereen die deel heeft genomen aan een Nationaal Evenement kan deelnemen aan de loting, ongeacht de mate van beperking en prestatieniveau.

Bovendien wil Special Olympics zoveel mogelijk mensen de kans geven op deze ervaring. 25 nieuwe sporters hebben de kans van hun leven gekregen.

GOED KADER

Special Olympics selecteerde en trainde coaches voorafgaand, tijdens en na afloop van de World Winter Games zodat zij 'hun' sporters goed konden assisteren en begeleiden. Dit proces bestond uit de volgende activiteiten:

- Selectiedag voor coaches op basis van opleiding, ervaring, teamwork
- Kennismakingsweekend met o.a.:
  - Training één team; hoe gedraag je je als één team
  - Training meerdaagse events en doelgroep; kennis medicijn gebruik, diëten, gedrag in stresssituaties
- Preventietraining; o.a. hoe voorkom je en wat te doen bij onderkoeling door Claudia Augusteijn
- Personal Best Training; hoe test je en welke adviezen geef je om conditie, kracht, lenigheid en lifestyle van sporters te verbeteren door Bewegingswetenschapper en Assistent Clinical Director Fun Fitness Lotte Enkelaar
- Sporttechnische training: Divisioningregels, sportregels, protestformulieren
- 6 Coachbijeenkomsten; ins en outs van de Games
- Mentale training; positief coachen door Sportpsycholoog en Topsport Coördinator Wanda Schapendonk

HEALTHY ATHLETES

Goed getraind en vooral een gezonde leefstijl stond centraal.

- 25 sporters ondergingen een sportmedische keuring en advies door 7 Sport Medische Adviescentra in Nederland
- Personal Best: alle sporters deden 3x een fittest: vooraf, tijdens en na afloop van World Winter Games en kregen advies om fitheid te verbeteren
- Alle sporters namen deel aan Healthy Athletes, ogen, oren, tanden etc met indien nodig verstrekking van gehoorapparaat, schoenen, bril en bijbehorende medische doorverwijzing.

De sporters kregen in voortraject te maken met presteren met wedstrijdstress en hoe te presteren in aanwezigheid van groot publiek.

- Gezamenlijke sporttrainingen
- Kennismakingsweekend Team NL
- Training; hoe is het om deel te nemen aan een internationale sportevenementen door Carl Verheijen (Olympisch Kampioen)
- Training: hoe is het om deel te nemen aan Special Olympics World Games door Jarno Brunink en Lize Weerdenburg (Special Olympics Kampioenen)
- Sportspecifieke training verzorgd door (ex) topsporter Cees Juffermans (shorttrack training)
- Sportdemonstraties tijdens grote (internationale) event World Cup Shorttrack 2017 in Dordrecht

ATHLETE LEADERSHIP

Special Olympics draagt eraan bij dat de sporters naast goed presteren, meer zelfvertrouwen krijgen en zelfstandiger worden. Hierdoor verkleinen de zorg(kosten) en belangrijker nog het vergroot de kwaliteit van leven en geluk graad van sporter en familie.

Dit hebben we in 2017 gerealiseerd door in het voorbereidingstraject activiteiten te organiseren die verder gaan dan sport zoals mediatrainingen, empowermenttrainingen en podiummomenten te creëren zoals modeshows en huldigingen.

- Kennismakingsweekend:
  - Media training door Henk Jan Kerkhoff
  - Eén team training; hoe gedraag je je als één team
  - Empowerment training tijdens kennismakingsweekend door acteur Peter Faber
- Interviews met lokale en landelijke media
- Geldwervende activiteiten:
  - Verkoop van koekjes/ fruit
  - Rommelmarkt
- Presentatie Team NL bij Aegon

PODIA

- Presentatie Team NL bij Aegon:
  - Modeshow aan ouders, sponsors en pers

- Persconferentie door Henk Jan Kerkhoff met sporters Team NL
- Vertrek Team NL:
  - Officiële overdracht Team NL in Nieuwegein aan Michel Martijnse in aanwezigheid van toenmalig minister Edith Schippers
  - Erehaag bij vertrek
- Openingsceremonie, 15.000 toeschouwers en miljoenen kijkers live via ESPN:
  - Parade van de atleten waarbij shorttracker Mina voorop loopt met de Special Olympics vlag
  - Langlaufer Pim is onderdeel van de laatste Torch Run relay
  - Global Messenger Lize Weerdenburg staat op het podium met Timothy Shriver
- Huldiging Team NL bij Rabobank:
  - Onder leiding van Toine van Peperstraten
  - Theater en huldiging verzorgt door Toverbaltheater (voor en door de doelgroep)
  - Speech van Global Messenger Lize Weerdenburg
- 20 huldigingen en feesten in eigen gemeenten door burgemeesters en wethouders
- Sporters vertellen hun verhaal aan de media:
  - Hart van Nederland
  - RTL Live
  - Telegraaf, DFT
  - Lokale omroepen en kranten; Omroep Flevoland, RTV Utrecht, Omroep West, Brabants Dagblad, Tubantia, etc.

2 Changing attitudes in Oostenrijk

Onderdeel van de voorbereidingen was het Family program. Met als doel familieleden met elkaar in contact te brengen, hen voor te lichten over wat kan en moet kunnen en familieleden tot ambassadeur te maken die hun trotse verhalen met de wereld delen.

De volgende activiteiten werden voor familieleden georganiseerd:

- Ouderbijeenkomst tijdens clubbijeenkomsten.
- Kennismakingsweekend met ouderbijeenkomst.
  - Training 'verandermanagement' en 'empowerment'.
  - Presentatie door ouder en deelnemer Team NL2009, wat te verwachten.
- Presentatie Team NL bij Aegon met ouderbijeenkomst.
  - Presentatie ouder en Global Messenger: 'loslaten vergroot geluk'.
- Afscheidsbijeenkomst familie in Nieuwegein, tijdens vertrek Team NL.
- Family program in Oostenrijk, met familie informatiedesk, familie lounge en activiteiten.
- Herkenbaarheid familie als supporter Team NL (Fan of Team NL tasjes).
- Gezamenlijke ontvangst en onthaal Team NL in Bunnik.
- Huldiging Team NL bij Rabobank voor familieleden.